

розділів, які здійснюють розробку та реалізацію управлінських рішень – центрів відповідальності. Визначаються місця виникнення витрат, центри витрат та центри відповідальності за їх дотриманням [5, с.22].

Функція нормування забезпечує розроблення норм і нормативів використання предметів, засобів праці та людського ресурсу. Мотивація передбачає виявлення спонукальних мотивів, які сприяли б дотриманню працівниками запланованих витрат і пошуку резервів та можливостей їх зниження.

Облік витрат необхідний для вимірювання, реєстрації фактів споживання ресурсів у процесі діяльності підприємства. Як зазначає проф. Сопко, "на початковій стадії будь-якого виробництва обліковуються процеси використання речовини та сил природи, які й виступають як об'єкти обліку [2, с. 264]".

Калькулювання собівартості продукції – визначення у вартісному вираженні величини витрат, які припадають на калькуляційну одиницю. За допомогою калькулювання обліковують собівартість, що є "вираженою в грошовому вимірнику величиною ресурсів, використаною в певних цілях [4, с. 82]".

Аналіз витрат дає змогу оцінити ефективність використання спожитих ресурсів, виявити резерви зниження витрат та прийняти раціональне управлінське рішення щодо витрат. Він також "зосереджується на визначенні ціноутворення, обсягу діяльності, змінних і постійних витрат, виробничих потужностей [10, с. 20]". Координація і регулювання витрат забезпечують виявлення небажаних відхилень, порівняння фактичних витрат із запланованими та здійснення заходів щодо їх усунення.

Отже, функції управління витратами знаходяться у взаємозв'язку і взаємозалежності, чим визначається їхня послідовність, яка утворює замкнутий повторюваний цикл управління.

Правильна побудова системи управління витратами дасть змогу створити якісну інформаційну основу для стійкості позицій підприємства на ринку. Процес управління витратами потребує постійного вдосконалення та контролю. Автор Цимбалюк пропонує чинники для уможливлення дієвості системи:

- постановка конкретних цілей управління витратами;
- чітке визначення етапів процесу управління витратами та детальний опис процедур на кожному з них;
- детально розроблені та викладені в доступній формі методики оцінювання ефективності заходів із вдосконалення управління витратами;
- обґрунтований вибір інструментів управління витратами;
- належне інформаційне забезпечення підсистем та процесів управління витратами;
- врахування під час прийняття управлінських рішень відповідності очікуваних вигод та витрат, пов'язаних із впровадженням заходів щодо вдосконалення управління витратами [5, с. 24].

**Висновки.** В ринкових умовах досягнення ефективності діяльності вітчизняних фірм повинно супроводжуватися раціональною побудовою системи управління витратами. Ця побудова повинна передбачати певний перелік послідовних операцій, які стануть можливими завдяки інтеграції системи управлінського обліку витрат. Тому ця система забезпечуватиме не лише планування фінансових результатів діяльності підприємства чи визначення економічної ефективності господарських операцій, а також формування цінової політики

підприємства, підготовку інформаційної бази; виявлення технічних способів і засобів виміру і контролю витрат та пошук резервів зниження витрат на всіх етапах виробничого процесу.

### Література

1. Партин Г.О. Управлінський облік : навч.-метод. посібн. / Г.О. Партин, А.Г. Загородній, А.І. Ясінська. – К. : Вид-во "Знання", 2006. – 235 с.
2. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навч. посібн. / В.В. Сопко. – К. : Вид-во КНЕУ, 2006. – 526 с.
3. Карпенко О.В. Управлінський облік : навч. посібн. / О.В. Карпенко, Д.В. Карпенко. – К. : Центр навч. літ-ри, 2012. – 296 с.
4. Атамас П.Й. Управлінський облік : навч. посібн. / П.Й. Атамас. – К. : Центр навч. літ-ри, 2009. – 440 с.
5. Цимбалюк Л.Г. Формування та управління витратами виробництва / Л.Г. Цимбалюк. – Донецьк : Вид-во "Юго-Восток", 2009. – 240 с.
6. Larry M. Walthers. Managerial and cost accounting / Larry M. Walthers, Christopher J. Skousen // Ventus Publishing ApS, 2009. – 128 p.
7. Edward J. VanDerbeck. Principles of cost accounting / Edward J. VanDerbeck // Sixteenth edition. – Mason, South-Western, 2013. – 424 p.
8. Don R. Hansen. Cost management: Accounting and Control / Don R. Hansen, Maryanne M. Moven // Fifth edition. – Mason, South-Western, 2006. – 314 p.
9. Погорелов Ю.С. Управління витратами підприємства : навч. посібн. / за заг. ред. Г.В. Козаченко / Ю.С. Погорелов, Л.М. Христенко, А.А. Алєйніков. – Луганськ : Вид-во "Ноулідж", 2011. – 628 с.
10. Larry M. Walthers. Cost Analysis. Managerial and Cost Accounting / Larry M. Walthers, Christopher J. Skousen // Ventus Publishing ApS, 2010. – 346 p.

### Колибаба О.А. Функции управления затратами как интегрирующая составляющая управленческого учета

Освещены сущность управленческого учета, его эволюция в направлении управления затратами, выяснены цель и задачи управления затратами, сущность категории "расходы", а также предпосылки формирования системы управления затратами и назначение основных функций по управлению расходами.

**Ключевые слова:** управленческий учет, расходы, управление затратами, функции управления затратами, информационная составляющая управления.

### Kolibaba O.A. Functions of cost management as an integrating component of management accounting

The article is devoted to the nature of management accounting, its evolution towards cost management; clarify goals and objectives of cost management, substance category "costs", and to preconditions for building a system of cost management and assignment of functions of cost management.

**Keywords:** management accounting, cost, cost management, cost management functions, information component of management.

УДК 368.9:657(477)

Студ. Я.В. Нікітіна;

проф. О.М. Ковалюк, д-р екон. наук – Львівський НУ ім. Івана Франка

### АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ І ВІДОБРАЖЕННЯ ЇХ У ЗВІТНОСТІ

На прикладі ТзОВ "ТРИ" досліджено особливості відображення розрахунків за соціальним страхуванням в обліку та звітності відповідно до норм чинного законодавства; описано процес здійснення розрахунків за єдиним соціальним внеском при автоматизованій формі бухгалтерського обліку; розглянуто процедуру складання та подання звітності до Пенсійного фонду України.

**Ключові слова:** звітність, електронний документ, єдиний соціальний внесок, клас професійного ризику, Пенсійний фонд, соціальне страхування.

**Вступ.** Впродовж тривалого часу соціальне страхування відіграє важливу роль у функціонуванні демократичного суспільства. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування, право на яке гарантується Конституцією України, захищає інтереси працездатного населення у випадках, коли їх діяльність переривається через важливі обставини або ж після виходу на пенсію. У 2010-2012 рр. відбулися значні зміни у системі соціального страхування, у зв'язку з прийняттям нового законодавства. У світлі останніх подій доцільно детально розглянути обрану тему з позиції здійснення відрахувань за єдиним соціальним внеском та відображення єдиного соціального внеску (далі – ЄСВ) у звітності.

**Огляд літератури.** Нещодавне реформування законодавства зі соціального страхування викликало численні обговорення та пояснення українських вчених. Їх виклали у своїх публікаціях Л. Польовик, Т. Прощина, В. Циганенко, Г. Васильєв, В. Нагорний, С. Пантелійчук та інші.

**Постановка завдання.** Метою роботи є дослідження процесу здійснення відрахування і сплати єдиного внеску, та відображення розрахунків за соціальним страхуванням у звітності (на прикладі ТзОВ "ТРИ"), для розроблення пропозицій із вдосконалення обліку та звітності з цього питання.

**Виклад основного змісту.** Відповідно до законодавства України будь-яка господарська операція підлягає обов'язковій реєстрації у первинних документах. Первинні документи, створені в електронному вигляді, застосовують у бухгалтерському обліку за умови дотримання вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг.

Аналізоване підприємство ТзОВ "ТРИ" здійснює ведення обліку за допомогою програмного забезпечення, використання програми ІС Підприємство. Таким чином облік розрахунків за соціальним страхуванням здійснюється автоматизовано. Для розрахунку внесків використовують регістр розрахунку "Внески у фонди", "Нарахування" та "Утримання", а для обліку – регістр накопичення "Взаєморозрахунки по внесках у фонди". В обох регістрах зберігається інформація про розмір бази розрахунку, про розмір бази із врахуванням обмежень і про суму єдиного внеску.

У регістрі розрахунку "Внески у фонди" облік ведеться деталізовано по працівниках (за основним місцем роботи) і звітному періоду, що використовуються для розрахунку. У регістрі накопичення "Взаєморозрахунки по внесках у фонди" облік ведеться загалом по організації і деталізовано по періодах взаємних розрахунків. Всі можливі види внесків відображаються в довіднику "Податки" і використовуються при побудові регламентованої звітності. Інформація про зміну ставок і меж внесків знаходиться в регістрі відомостей "Шкала ставок податків". Перелік утримань, що здійснюються з конкретного працівника, зберігається в регістрі відомостей "Внески у фонди працівників організації". Інформація в цей регістр вводиться при прийомі працівника на роботу в організацію.

Із використанням електронного документа "Нарахування зарплати працівникам організації", користувач має змогу автоматично заповнити по всіх працівниках нарахування заробітної плати за певний місяць із врахуванням даних, занесених у довідник "Співробітники організації". У закладці "Внески" у

нижній частині діалогового вікна бухгалтер вносить інформацію по всіх працівниках, а відповідно до визначеної ставки, здійснюється розрахунок ЄСВ.

Після здійснення нарахування, користувач вже за допомогою іншої закладки розраховує утримання із заробітної плати та проводить документ. Під час цього програма автоматично формує бухгалтерські проведення за здійсненою операцією. Для аналізу сформованих бухгалтерських проведення слід скористатися документом "Картка рахунку", а також головною книгою.

Згідно угоди компанії "ТРИ" з Пенсійним Фондом Залізничного району м. Львова розмір єдиного внеску, який нараховує роботодавець на фонд оплати праці, відповідно до класу професійного ризику виробництва (29 клас) становить 37,58 %, а на заробітну плату працюючим інвалідам – 8,41 % (таких на підприємстві 4). Розмір утримань єдиного внеску із заробітної плати найманих працівників складає 3,6 %.

Реформування системи соціального страхування призвело до зміни ставок. Сьогодні ЄСВ становить 36,76-49,7 %, залежно від класу професійного ризику. Раніше нараховувалося 33,2 % в ПФУ, 1,4 % у Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, 1,6 % у Фонд зайнятості і у Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві залежно від класу професійного ризику (для підприємства "ТРИ" – 1,38 %). Зазначимо, що сума внеску, який сплачується, розраховується з використанням тих самих відсотків уже однією цифрою.

Сплата єдиного соціального внеску здійснюється при виплаті заробітної плати працівникам щомісяця до 20 числа і оформляється платіжним дорученням, в якому вказують реквізити Пенсійного фонду відповідного району, а також рахунок, на який мають надійти кошти. З 1 січня 2013 р. платежі потрібно перераховувати не на три, а на єдиний рахунок ПФУ. Платіжні доручення створюються вручну в електронному вигляді, а бухгалтерські проведення і виписки про стан рахунку формуються автоматично.

Відомості про розрахунки за соціальним страхуванням підлягають обов'язковому відображенню у різних формах звітності.

В активі Балансу у статті 170 "Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом" відображається дебіторська заборгованість фінансових і податкових органів, а також переплата за податками, зборами та іншими платежами до бюджету; а в пасиві у статті 550 "Поточні зобов'язання зі страхування" – сума заборгованості за відрахуваннями на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхування майна підприємства та індивідуальне страхування його працівників. У розділі II Звіту про фінансові результати наводяться відповідні елементи операційних витрат. Розрахунки за страхуванням відображаються у статті 250 "Відрахування на соціальні заходи". У Звіті про рух грошових коштів у статті 125 "Витрачання на оплату відрахувань на соціальні заходи" відображається сума сплачених внесків із загальнообов'язкового державного пенсійного і соціального страхування.

Однак відомості про розрахунки з органами соціального страхування фіксуються і накопичуються головню з метою складання звітів, що подаються до ПФУ, порядок яких визначений Порядком формування та подання страху-

вальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджений постановою правління ПФУ. Звіт до Пенсійного фонду формується на підставі бухгалтерських та інших документів, які використовуються при нарахуванні певних виплат, на основі яких обчислюється єдиний соціальний внесок. Звіт страхувальником повинен подаватися в повному обсязі. У разі неподання однієї із необхідних таблиць звіт не приймається [2]. Спрощена форма звіту схематично представлено в табл. "Спрощена таблиця звіту про суми нарахованої заробітної плати застрахованих осіб та сум ЄСВ".

**Табл. Спрощена таблиця звіту про суми нарахованої заробітної плати застрахованих осіб та сум ЄСВ (на прикладі звіту ТзОВ "ТРИ")**

| Частина звіту      | Назва                                                                    |                                                  | Призначення                                                                                                                                                                          |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ---                | Перелік таблиць звіту                                                    |                                                  | Призначено для вибору таблиць, що входять до структури звіту конкретної фірми                                                                                                        |
| Табл. 1            | Нарахування єдиного внеску                                               | Загальна сума нарахованої зарплатні та винагород | Наводяться дані про виплачену працівникам зарплатню, враховуючи особливості нарахування та утримання ЄСВ; здійснюються відрахування ЄСВ; представлено загальну суму внеску до сплати |
|                    |                                                                          | База нарахування ЄСВ                             |                                                                                                                                                                                      |
|                    |                                                                          | Нараховано єдиного внеску                        |                                                                                                                                                                                      |
|                    |                                                                          | База утримання ЄСВ                               |                                                                                                                                                                                      |
|                    |                                                                          | Утримано ЄСВ                                     |                                                                                                                                                                                      |
|                    |                                                                          | Коригування сум внаслідок виправлення помилок    |                                                                                                                                                                                      |
|                    |                                                                          | Загальна сума ЄСВ, що підлягає сплаті            |                                                                                                                                                                                      |
| Додаток до табл. 1 | Заборгованості по виплаті заробітної плати та ЄСВ                        |                                                  | Висвітлюється інформація про заборгованість фірми з виплати зарплатні та сплати ЄСВ; коригування помилок                                                                             |
| Табл. 5            | Відомості про трудові відносини осіб                                     |                                                  | Надається інформація про припинення трудових відносин окремими працівниками та підставу цього                                                                                        |
| Табл. 6            | Відомості про нарахування заробітної плати (доходу) застрахованим особам |                                                  | Висвітлюються дані щодо структури виплаченої зарплатні конкретним працівникам фірми                                                                                                  |

У першій таблиці звіту навпроти таблиць, які не подаються до органів Пенсійного фонду, проставляються прочерки. Аналізоване підприємство у своєму останньому звіті до ПФУ подає табл. 1, 5 і 6, передбачені переліком таблиць звіту до Пенсійного фонду. У графі "Кількість аркушів" зазначається кількість аркушів документів однієї таблиці. У графі "Кількість рядків" зазначається кількість заповнених рядків на аркушах документів однієї таблиці для табл. 5-9 звіту. У графі "Усього" зазначаються загальна кількість аркушів документів та загальний підсумок рядків у цих аркушах.

Табл. 1 формують та подають страхувальники, що використовують працю найманих осіб на умовах трудового договору [2]. У цій таблиці відображають загальну суму нарахованої заробітної плати, нарахування єдиного внеску, утримання і визначають загальну суму ЄСВ до сплати.

Табл. 5 призначена для реєстрації застрахованих осіб у реєстрі застрахованих осіб і подається страхувальником у разі, якщо протягом звітного періоду:

1. Було укладено або розірвано трудовий договір (цивільно-правовий договір, крім цивільно-правового договору, укладеного з фізичною особою – підприємцем, якщо виконували роботи (надавали послуги) відповідають видам діяльності, зазначеним у витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців) із застрахованою особою;
2. Було укладено або розірвано трудовий договір із застрахованою особою, яка працевлаштована на нове робоче місце;
3. Особі надано відпустку по догляду за дитиною від трирічного віку до досягнення нею шестирічного віку;
4. Особі надано відпустку по вагітності і пологах [2].

У звіті до ПФУ за грудень 2012 р. підприємства "ТРИ" заповнено табл. 5. Це означає, що у звітному періоді було звільнено кількох працівників. В останньому стовпці табл. 5 наведено підстави припинення трудових відносин, згідно з Кодексом законів про працю України. Якщо за даними страхувальника протягом звітного періоду не було зафіксовано фактів укладання та розірвання трудових угод, табл. 5 не формується і не подається. Табл. 6 призначена для формування страхувальником у розрізі кожної застрахованої особи відомостей про суми нарахованої їй заробітної плати (доходу) у звітному місяці. Такі відомості формуються з урахуванням кодів категорій застрахованих осіб [2].

Графа 10 "Код типу нарахувань" заповнюється страхувальником лише у випадках, передбачених переліком кодів типу нарахувань 1-10.

Код типу нарахувань 1 зазначається лише для осіб, які отримують заробітну плату (дохід) за виконану роботу (надані послуги), строк виконання яких перевищує календарний місяць і єдиний внесок нараховується на суму, що визначається шляхом ділення заробітної плати (доходу), виплаченої за результатами роботи, на кількість місяців, за які вона нарахована. Коди типу нарахувань 2-9 зазначаються лише у випадках донарахування або зменшення суми страхових внесків. Нарахування відображаються за календарний місяць (з першого до останнього числа місяця).

На одну застраховану особу допускається декілька записів у табл. 6, якщо протягом одного звітного періоду застрахованій особі були здійснені нарахування виплат, у яких відрізняються база нарахування єдиного внеску та розміри ставок єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, згідно із Законом № 2464 [1].

Якщо у страхувальника відсутні робочі місця, робота на яких зараховується до спеціального стажу, табл. 7 та табл. 4 не формуються і не подаються до органу Пенсійного фонду. У разі виявлення помилки у звіті страхувальник має право до закінчення терміну подання цього звіту повторно сформувати та подати звіт до органу Пенсійного фонду за місцем взяття на облік. Чинним вважається останній електронний або паперовий звіт, поданий страхувальником до закінчення термінів подання звітності [2].

Для більшості підприємств доцільним є підключення до системи подання електронної звітності до ПФУ, адже якщо фірма використовує програмне за-

безпечення для ведення бухгалтерського обліку на ЕОМ, то й подання вже сформованої звітності значно полегшить обліковий процес.

**Висновки та рекомендації.** Відрахування ЄСВ є однією з ланок зв'язку підприємства з контролюючими органами. Тому потрібно особливо ретельно здійснювати операції з нарахування та утримання єдиного внеску, своєчасно і правильно оформляти документи для його сплати, звернути увагу на особливості складання та подання звітності. Доцільним є поширення автоматизації бухгалтерського обліку та використання спеціального програмного забезпечення.

### Література

1. Закон України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" від 8.07.2010 р., № 2464. [Електронний ресурс]. – Доступний за <http://www.zakon.rada.gov.ua>

2. Порядок формування та подання страховальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджений постановою правління ПФУ від 8.10.2010 р., № 22-2. [Електронний ресурс]. – Доступний за <http://www.zakon.rada.gov.ua>

**Никитина Я.В., Ковалюк А.Н. Автоматизация учета расчетов по социальному страхованию и отражение их в отчетности**

Исследованы особенности отражения расчетов по социальному страхованию в учете и отчетности в соответствии с нормами действующего законодательства; описаны процессы осуществления расчетов по единому социальному взносу при автоматизированной форме бухгалтерского учета; рассмотрен порядок подготовки и представления отчетности в Пенсионный фонд Украины; даны рекомендации по рациональной организации учетного процесса.

**Ключевые слова:** отчетность, электронный документ, единый социальный взнос, класс профессионального риска, Пенсионный фонд, социальное страхование.

**Nikitina Ya.V., Kovalyuk O.M. Automation of accounting for social insurance and display them in a report**

The scientific article the features of accounting of payments for insurance and reporting in accordance with applicable law are considered; the procedure of calculation the unified social fee in the form of automated accounting and reporting for payments for social insurance to the Pension Fund of Ukraine are detected, recommendations for more rational organization accounting process are presented.

**Keywords:** an unified social fee, class of occupational risk, electronic document, reporting, social security, the Pension Fund of Ukraine.

УДК 336.225:630

Доц. Л.І. Новосельська, канд. екон. наук –  
НЛТУ України, м. Львів

## ВИЗНАЧЕННЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ЖИВУ ПРАЦЮ У ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ЛІСОВОЇ ГАЛУЗІ

Обґрунтовано необхідність розрахунку податкового навантаження на фізичних осіб. Розглянуто методи розрахунку податкового навантаження на живу працю. Запропоновано розрахункові формули податкового навантаження. На прикладі підприємства лісової галузі проведено аналіз методів визначення податкового навантаження на працюючих.

**Ключові слова:** жива праця, чисельність працюючих, податкове навантаження, податкові платежі, методи податкового навантаження.

Під оптимальним рівнем податкового навантаження варто розуміти рівень, при якому платники податків, відносно безболісно до своїх фінансів, згодні платити встановлені державою податкові платежі, одержуючи від держави адекватну кількість і якість суспільних благ.

На мікрорівні застосування показника податкового навантаження на підприємство (юридичну особу) набуло широкого вжитку. Знеособлені податки, які платить до бюджету підприємство, не можна порівнювати з податками на окрему особу. Перші реально впливають на підприємство як окремий суб'єкт господарювання, зменшуючи його оборотні кошти і платоспроможність підприємства. Податкове навантаження фізичних осіб впливає на зменшення їх доходів, недоодержання заробітної плати, а відповідно, на добробут населення.

Проблемою податкового навантаження на рівні підприємства займаються багато видатних науковців [2-5]. Немаловажний інтерес викликає розрахунок податкового навантаження на живу працю, який показує скільки податків підприємства припадає на одного працівника. Необхідно відзначити, що згідно з перехідними положеннями Податкового кодексу України податкові ставки та пільгове оподаткування на деякі види податків істотно з роками зменшуються [1]. Зокрема:

- податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) – підпунктом 169.1.1 Податкового Кодексу України основна податкова соціальна пільга (ПСП) для будь-якого платника податку, який отримує зарплату в межах встановленого граничного доходу, дорівнює 100 % розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленому законом на 1 січня податкового року. Однак прикінцевими положеннями передбачено, що до 1 січня 2015 р. ПСП для будь-якого платника податку дорівнює 50 % розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленому законом на 1 січня податкового року;
- податок на додану вартість (ПДВ) – у перехідних положеннях вказано, що за податковими зобов'язаннями з ПДВ, що виникли від 1 січня 2011 р. до 31 грудня 2013 р. включно, ставка податку становить 20 %; з 1 січня 2014 р. – 17 %;
- податок на прибуток – з урахуванням перехідних положень Податкового Кодексу ставка податку з 25 % знижується поступово: з 1 квітня по 31 грудня 2011 р. – 23 %, з 1 січня по 31 грудня 2012 р. – 21 %, з 1 січня по 31 грудня 2013 р. – 19 %, з 1 січня 2014 р. – 16 %.

Мета нашого дослідження – розробити розрахункові формули податкового навантаження на фізичних осіб та провести порівняльний аналіз податкового навантаження і динаміку за роками. Ми запропонували два підходи до розрахунку податкового навантаження на працюючих:

- визначенням суми податкових платежів, що сплачує юридична особа (ЮО) на одного працівника:

$$ПН_{ЮО}^{ФО} = \frac{ПП_{ЮО}}{ЧП}, \quad (1)$$

де:  $ПН_{ЮО}^{ФО}$  – податкове навантаження на працюючих за рахунок податкових платежів підприємства, тис. грн/особу;  $ПП_{ЮО}$  – податкові платежі, що сплачує підприємство, тис. грн;  $ЧП$  – чисельність працюючих, осіб.